

OKO 3

**60. ročník krajské soutěžní
přehlídky amatérských divadel**

neděle 19. 3. 2023

cena: 5 Kč

DNES HRAJEME:

Princové jsou na draka

**Houbová polévka
Naděždy Krupské**

Lev v zimě

VČEREJŠÍ PŘEDSTAVENÍ:

Běla mezi včelami

Uklízečka

**Svatba bude,
i kdybyste nechtěli!**

Jako členka třeštského divadelního souboru jsem se zúčastnila úplně všech ročníků divadelních festivalů v Třešti.

Tehdejší nápad členů souboru pořádat divadelní festivaly v našem městě se okamžitě uchytil. Svoji činnost tehdy soubor uskutečňoval pod Osvětovou besedou, jejímž ředitelem byl pan Heřman. Nadšení k nápadu bylo u všech vskutku obrovské.

První ročník se konal v roce 1961 ve dnech 19.–21. května a zúčastnily se ho tři soubory. Dramatický soubor psychiatrické léčebny v Jihlavě s divadelní hrou „Sylva“, Dramatický soubor ZK ROH Motorpal Telč s hrou „Kauce“ a náš tehdejší Divadelní soubor Karla Čapka při Osvětové besedě v Třešti s hrou „Paní Kalafová“ v režii Františka Strádala. Na hře se tehdy podílelo 21 herecky zapálených lidí. Vedoucím divadelního souboru byl v té době Karel Pošpíchal, jehož v roce 1988 na jeden rok vystřídal po jeho úmrtí Jan Šindelář.

Jak se potvrdilo, festival měl velký úspěch a získal si oblibu a příznivce pro další dlouhá léta také u jiných ochotníků ze širokého okolí, kteří se k nám stále rádi vrací.

Jako velký divadelní nadšenec jsem si již od dětství všech předchozích 59 ročníků postupně zpracovávala s uvedením roku a data konání festivalu. Nechybí názvy zúčastněných souborů s názvem divadelní hry a datem jejího odehrání.

Devěťadvacátý ročník (r. 1989) se výjimečně uskutečnil ve dnech 5.–19. května v Horáckém divadle Jihlava, a to z důvodu plánované rekonstrukce v kulturním domě, která se nakonec ale odložila. V té době působil soubor pod Kulturním klubem v Třešti, jehož vedoucím byl pan Marek, tehdejší ředitel n.p. Interiér. Toho na počátku roku 1989 vystřídal na tomto postu Milan Šindelář. Já jsem v té době převzala navíc funkci vedoucí souboru po Janu Šindelářovi. Uvedli jsme divadelní hru „Ze života hmyzu“ v režii Milana Šindeláře. Na hře se podílelo 37 lidí + členové fotokroužku kulturního domu.

Nu... a milovými kroky letos dospěl třeštský festival ke krásnému číslu 60!

Co se týče festivalových porot, z mého pohledu lze hodnotit za opravdu nejlepší tu, která hodnotila jednotlivé hry v dřívějších ročnících pod vedením pana Šindeláře z Prahy. Naprosto skvěle hodnotila porota za předsednictví ředitele Horáckého divadla pana Ladislava Panovce či Miloše Stránského. To bylo hodnocení lidí přímo z vlastní herecké praxe. Jejich velkou snahou bylo souboru poradit, jak by se dalo na hře dál pracovat a vylepšit ji. Hodnotili hru po všech stránkách. Vyjádřili se ke každému hereckému výkonu zvlášť, ke scéně, k hudební složce a celkové realizaci hry. Vyhýbali se urážkám a ponižování herců, tak jak jsme se s tím měli možnost setkat u některých následných porot pod vedením divadelních kritiků, při jejichž hodnocení většina z nás tápala v tom, co nám chce vlastně porota svým vyjádřením říci. Převládajícím hodnocením kvality autora asi nikomu z nás v naší ochotnické činnosti nijak nepomohli.

Moje vlastní spokojenost s hodnocením poroty se částečně vrátila při loňském 59. ročníku Třeštského divadelního jara. Věřím, že ta letošní porota při 60. výročí divadelního festivalu bude přesnou kopií těch skvělých porot z dřívějších let, o nichž jsem se zmiňovala.

Festivalu přeji za celý náš Divadelní soubor Jana Lišky při TJ Sokol Třešť skvělý start do další šedesátky! Všem souborům pak přeji divadelní: „Zlomte vaz!“

Jak jsme se prokouleli druhým dnem aneb ALTÁNOVY POSTŘEHY... **Podruhé**

Přemýšlel jsem, kdy jsem byl naposledy v divadle dopoledne. Uvědomil jsem si, že vlastně minulý týden na přehlídce v Kojetíně. Ale kdy jsem byl naposledy na pohádce, to si opravdu nepamatuji. To způsobilo mé fatální zmatení, a při vstupu do sálu jsem uvaděčům řekl dobrý večer.

Budějovický soubor nám přivezl přednášku o včelách, která byla poučná a milá zároveň, ale nepochopil, jak nebezpečné a zákeřné zvíře je medvěd. To mě trochu mrzelo. Protože (Altánův výkřik): „*V Budějicích nevědí, jak zlí jsou na nás medvědi!*“

Potkal jsem venku pár lidí, které vím, že znám, ale nemohl jsem si vzpomenout, odkud. Byli původně z Vožice a přijeli s uklízečkou, tedy s Uklízečkou. Že ovšem díky nim všichni zjistíme, že jsme mrtvolky... Tak to jim tedy nezapomenu. Jo a byla sekaná! Protože (Altánův výkřik): „*Chcete-li jíst z velké lžice, zajedte si do Vožice!*“

Přestávka mezi odpoledním a večerním představením utekla jako voda v potoce a už hodinu před začátkem se do kulturního domu valily davy lidí. To znamenalo jediné. Přijede Stonařov. Byl jsem nakonec rád, že pořadatelé nezapomněli a rezervovali nám, porotcům, tři místa. Skoro jsem se bál, že se budeme muset dívat z portálů. Stonařovští byli, ostatně jako vždy, báječní. Ale jednu věc jim neodpustím. Dělat si legraci ze smutečních řečníků! Vy nevíte, že i já se této profesi externě věnuji?! Nikomu z vás za trest nepromluvím na pohřbu, a máte to! Protože (Altánův výkřik): „*Než ulehnu unaven v posteli, vím, že Stonařov bude tu, i kdybychom nechtěli!*“

Jo... Zapomněl jsem na důležitý postřeh! Všichni diváci po představeních tleskali. A den předtím taky. To je super, ne?

Vladimír Altán Mátl

Veškeré aktuality, změny v programu a zajímavosti:

www.facebook.com/trestskedivadelnijaro

www.trestskedivadelnijaro.cz

OKEM poroty:

hodnotí Vladimír Altán Mátl

UKLÍZEČKA / Divadelní soubor Voživot, Smilovy hory

S Uklízečkou nejde vo život, ačkoliv...

Divadelní soubor Voživot z Vožice, teď již tedy ze Smilových hor, patří v posledních letech k pravidelným účastníkům třeštské přehlídky. Je pupeční šňůrou spojen s herečkou a dramatickou Kateřinou Pokornou, jejíž texty v převážné většině uvádí.

Jistě jsme již od Kateřiny Pokorné četli (i viděli) lepší dramatické texty (např. loni uvedenou Hračku), ale jak nám soubor posléze v diskuzi vysvětlil, Uklízečku psala Kateřina jako takový „relaxační text“ v době jistého tvůrčího vyhoření. A je nutno poznamenat, že to bylo tak trochu patrné. Příběh v podstatě bakalářského střihu (jak jej trefně označil kolega Zahálka) nebyl ničím překvapivý a jeho vývoj byl vlastně dopředu velmi čitelný (Ačkoliv, mohl taky skončit tragicky či smutně... To by bylo drámo!). Jestli by lepšímu celkovému vyznění prospělo větší zhuťnění příběhu, nebo naopak jeho rozpracování, zůstává nezodpovězenou otázkou.

Pokud však jde o složku he-

Postřehy z hodnocení:

- ★ Ladislav Valeš: Zamilovat se na první pohled se někdy přihodí – a mně se to stalo dneska.
- ★ Michal Zahálka: Jednoduchý příběh, který plyne z bodu A do bodu B bez zastávek u dalších písmen z abecedy.
- ★ Výborný herecký výkon především u paní uklízečky.
- ★ Super bylo zapojení diváků jako mrtvol v márnici, se kterými uklízečka mluví, zatímco s ostatními postavami je spíše ostýchavá.

reckou a inscenační, zde již můžeme hovořit takřka výhradně v superlativech. Především představitelka uklízečky Anežky (Vlasta Chrenková) disponuje nesporným hereckým nadáním a její schopnost neverbálního projevu je až fascinující. Tak dobrou práci s mimikou jsem na jevišti dlouho neviděl. Její kolegové Jaroslav Jaroš a Pavla Marie Šedivá v rolích doktora a doktorky ale rozhodně nezůstávají pozadu, jsou jí více než vyrovnanými spoluhráči. A to je moc dobře, neboť má-li být příběh na jevišti odehrán zajímavě pro diváka, musí divák jednotlivým představitelům postav uvěřit a mít šanci je přijmout. A to se hereckému týmu mladovožických povedlo téměř dokonale. Navíc je patrné, že se nejedná o pouhé dílo náhody snoubeného s talentem, ale že byli i režií dobře vedeni, jednotlivé situace byly dobře vystavěné. Třešničkou na dortu pak byla i kvalitní a srozumitelná jevištní mluva, a to i v tišších pasážích. Drobnou výtku bych měl pouze k odchodům ze scény, kdy tu a tam představitel zapomenou, že jsou ještě vidět, a takzvaně vypadnou z role.

Za zmínku stojí i jednoduché scénografické řešení tvořené zadní stěnou imitující bílé nemocniční obkladačky a přesné použití světelných změn pro snové představy titulní postavy. Víc totiž není třeba. I často opomíjená scénická hudba je zvolena citlivě, dobře ilustruje děj a změnu nálady. Skoro „matrixovský“ souboj plácačky s řasenkou za zvuků Chačaturjanova Šavlového tance ve mně bude ještě dlouho rezonovat.

No a myslím, že to by stačilo. Řečeno slovy jedné z postav: „*Nebudu ze sebe dělat inteligenta a filozofa, co si doma nejradši obuje bačkory a čučí na televizi!*“ A děkuji za zjištění, že mám velké štěstí, protože moje žena skvěle vaří. Voživoťáci, díky!

OKEM poroty:

hodnotí Michal Zahálka

SVATBA BUDE, I KDYBYSTE NECHTĚLI! / Divadlo A. D. Stonařov

Na železnici dějou se věci

Rozhodně jsou snazší úkoly než nastudovat jednu z komedií Václava Štecha, klasika české veseloherní tvorby. Zrovna konkrétně ve Třetím zvonění dá docela dost práce se i jenom jednoduše zorientovat, kdo, kdy a proč jel do Prahy, kdo seděl ve kterém vlaku a s kým se tam potkal a co se mu stalo, v jakém pořadí jsou jednotlivé zastávky na trati... A tak dál a tak dál. Stonařovští se úkolu zhostili poctivě, navíc ještě s přidanou hodnotou poměrně podstatné autorské úpravy Ludka Doležala pod názvem Svatba bude, i kdybyste nechtěli! *(Ke cti úpravě slouží třeba přidaná postava Pilzovy maďarské milenky, která je funkčním rozvinutím motivu, který Štech naznačuje, ale opouští.)*

Už od začátku to vypadá dobře. Vynikající, k avantgardě dvacátých let minulého století odkazující scénografie, jež využívá symbolu deštníku, který je zároveň důležitou rekvizitou rozuzlení Štechovy komedie i estetickým objektem. Povedené, nepřepálené, leč jednoznačně stylizované kostýmy. A hlavně herecky vyrovnaný soubor, který má cit pro přesnou míru komediální nadsázky, jež ještě neupadá do šarže, v každé chvíli bezpečně ví, jakou hraje situaci, a nevypadává z rolí.

Postřehy z hodnocení:

- ★ V. Altán Mátl: „Mám mezi všemi členy souboru spoustu kamarádů.“ Hlasy ze souboru: „Měl jsi!“
- ★ „Hudební složka mi do té hry vůbec neseděla.“ Poznámka od souboru: „Hra byla původně myšlena do 80. let.“
- ★ Pro mě bylo na začátku těžké pochopit, že herci hrají také vzpomínky svých postav.
- ★ U představitelky Eržiky jsem viděla herecký posun, jelikož ji znám, když u souboru začínala.
- ★ Myslel jsem, že hudba byla záměrně kontrastní.
- ★ V. Altán Mátl: Ta mě přijít namydřit (Dáša), tak se snad nechám!

Přesto (a také navzdory tomu, že celek pokládám za opravdu povedenou, sympatickou záležitost) se sluší i na tomto místě upozornit na určité neduhy. Zaprvé se domnívám, že v určitých situacích úprava nepomáhá ke snazšímu pochopení komplikovaných situací v textu, naopak je přidanými motivy třeba i zmatňuje.

Zadruhé jsme se jako porota svorně pozastavili nad hudeb-

ní složkou. Nic proti ní samotné, rozhodně nic proti práci skladatele Lubomíra Zadiny, ale z dramaturgického hlediska se v inscenaci jen málokdy stane, že by tu píseň organicky plynula ze situace, a z technického hlediska se potom u různých pěvecky nadaných členů souboru různou měrou projevuje nešikovnost kombinace reprodukované (a tudíž amplifikované) hudby se zpěvem bez mikrofonů.

Ani jedna z vyřčených výhrad není zcela zanedbatelná, ale v mých očích (očích člověka, který si cení už jenom té záliby ve Štechově tvorbě) pořád výš stojí potěšení z výtvarně povedeného a herecky kompaktního celku. Děkuju za to.

Štech napsal pod vlivem dojmů z první inscenace Třetího zvonění v Národním divadle, s níž byl velice spokojen, autorskou poznámku, v níž mimo jiné píše: „Všichni umělci našli si pro své úlohy případný tón, přirozenou masku i úbor. Upozorňuji s důrazem, že nikdo při premiéře nekarikoval. Prosím tedy všech, kdož v tomto kuse kdy vystoupí, aby též nijak nesnižovali úlohy křiklavostí hry, kostýmů neb líčení.“ Mám za to, že včera by býval mohl být v Třešti spokojen.

OKEM poroty:

hodnotí Ladislav Valeš

BĚLA MEZI VČELAMI / DS J. K. Tyl České Budějovice

Českobudějovický Tyl je zkušeným divadelním souborem. Tentokrát si pro svou prezentaci vybral autorskou záležitost Klárky Havlínové, která není typickým pohádkovým příběhem. V podstatě se jedná o edukativní naučnou formu, kdy postava včelaře v podání Václava Křišťůfka se nás co nejvíce snaží přiblížit světu včel. Používá k tomu veškeré možné dostupné prostředky, ať se jedná o standardní včelařské prostředky a produkty anebo si pomáhá ilustrativní složkou, jako jsou například loutková alternace, herecká složka, kostýmní a scénografické řešení.

Příběh je naprosto jednoduchý a banální. Běla (mimo chodem velmi dobře ztvárněná Adélou Laštovkovou) se pohádá s maminkou a její frustrace se pak promítne do setkání se včelařem, který ji poté promění ve včelku. Máme pak možnost sledovat, co takový život mezi ostatními včelami pro ni znamená. Jako napravená, obohacená o poznatky, které mezi včelami získá (pracovitost), se vrací ke včelaři, od kterého dostává džbán s medem a začne pomáhat mamince. Ve výsledku se jedná o slušnou inscenaci, která dokáže oslovit jakoukoliv věkovou diváckou hranici.

OKO zaostřuje na:

Divadelní spolek bratří Mrštíků Boleradice

Spolek sdružuje zájemce o amatérské divadlo z širokého okolí svého sídla na jihu Moravy. Ochotnické divadlo zde má více než 120letou tradici, a tak má spolek širokou základnu a staví na tradičních hodnotách. Působí v pronajaté budově divadla, kterou kompletně provozuje od její dostavby a rekonstrukce v roce 2004. Každou sezonu se na prknech boleradického divadla odehraje až sedmdesát ochotnických představení snad všech myslitelných žánrů. Mimo to spolek organizuje řadu doprovodných akcí, jako jsou výstavy výtvarného umění, plesy, koncerty. Většinou vyprodané hlediště je zřejmě nejlepším důkazem smysluplné činnosti i existence dnešního Divadelního spolku bratří Mrštíků v Boleradicích.

OKO představuje hru:

Princové jsou na draka

Divadelní spolek bratří Mrštíků Boleradice/ autor: Jiří Chalupa
pohádka / 70 minut bez přestávky

Princové jsou na draka je hudební pohádka s oblíbenými písničkami Z. Svěráka a J. Uhlíře. Nahlédnete do snu malé Martiny Kubičkové. Zdá se jí o smutném království a o králi, který si neumí poradit ani s kralováním, ani se zlým drakem, který si brousí zuby na princeznu Lenku. Naštěstí je tu právě ona, malá chytrá Martina, která dokáže království zachránit. Zná totiž spoustu pohádek, v nichž je přece řešení na každý problém. V první řadě je potřeba najít Honzu. Ten postaví zeď, zbaví království zlého draka a zamiluje se do princezny. A jak to všechno skončí? Nechte se překvapit.

OKO zaostřuje na:

Divadlo Duha, Polná

2.

Divadlo DUHA oslavilo nedávno kulaté výročí, padesát let. Za dobu svého působení nastudovalo několik desítek představení a jeho účast na divadelních přehlídkách se pro něj stala samozřejmostí. Jeho členové hráli mnohokrát na národních přehlídkách ve Vysokém nad Jizerou, v Třebíči, Děčíně, Rakovníku a pětkrát byli nominováni na Jiráskův Hronov. Ale nejraději hrají pro publikum doma v Polné. A letos to je právě padesát let, kdy poprvé vystoupili na Třeštském divadelním jaru. S tímto festivalem jsou svázáni, tak říkajíc, pupeční šňůrou a třeštský „kukurák“ vnímají jako svou druhou domovskou scénu. Stejně tak všechny tamní divadelníky, kamarády a v neposlední řadě diváky, kteří jsou nejlepší na světě a vždycky jim fandili. Polenští ochotníci doufají, že diváky ani letos nezklamou.

OKO představuje hru:

Houbová polévka Naděždy Krupské

Divadlo Duha, Polná/ autor: Ladislav Vrchovský
komedie / 60 minut bez přestávky

Divadelní scénář vznikl na motivy stejnojmenné divadelní hry Ladislava Vrchovského, kamaráda, který po mnoha společných debatách o tématu, žánru, přímých a přenesených významech a o všem, co s tím souvisí, jednoho dne prohlásil. „Víš co? Tak si to udělej sám. Já budu jenom rád.“ A tak principál Petr Vaněk napsal scénář. Měla by to být „(ne)pravdivá komedie o (ne)slavných lidech (ne)dávné minulosti“. Jestli to bude komedie černá, drastická, nebo tragická, ať posoudí divák.

OKO zaostřuje na:

Divadlo Stodola, Sívce

3.

Ochotnický divadelní spolek Divadlo Stodola byl založen v Jiříkovicích, ale jeho aktivity se postupně přesouvají do Sívce a nejbližšího okolí. Historie se datuje od roku 2000, kdy se v hlavě Martina Beneše zrodila nezkrotná touha nastudovat divadelní představení. Název Divadla Stodola pochází z první zkušebny, která byla situována do staré stodoly u Benešů.

Stodola se přestává soustředit pouze na svoje hry, ale začíná rozvíjet spolupráci s dalšími spolky z blízka i z dále, dnes si navzájem sdílí herce, režiséry, techniku nebo vytváří společné inscenace. Hereckou a technickou základnu tvoří přes 50 aktivních členů. Každý rok hostují v nejrůznějších koutech ČR, avšak být stále na cestách je únavné. Proto se začínají soustředit na Dělnický dům v Pozořicích, kde by chtěli ve spolupráci s obcí vybudovat hezké kulturní zázemí pro pravidelná divadelní představení.

OKO představuje hru:

Lev v zimě

**Divadlo Stodola, Sívce/ autor: James Goldman
dramedy / 115 minut s přestávkou**

Historická hra Jamese Goldmana *Lev v zimě* rozkresluje intriky a mezilidské vztahy v anglické královské rodině o vánočních svátcích roku 1183. Děj se odehrává na hradě Chinon na anglickém území v dnešní Francii, kde má král Jindřich určit následníka trůnu poté, co jeho nejstarší syn zemřel. Zatímco Jindřich upřednostňuje nejmladšího Jana, jeho manželka Eleonora, kterou deset let držel zavřenou ve věži, favorizuje Richarda. Věci se navíc komplikují příjezdem francouzského krále Filipa, který se dožaduje naplnění mírových závazků sňatkem své sestry Alais s následovníkem anglického trůnu. Jenže Alais je již po sedm let Jindřichovou milenkou a Jindřich se jí nechce vzdát.

Inscenace *Lev v zimě* poměrně věrně vychází z historických reálií a líčí postavy na základě známých faktů. Jejich osobnosti a detaily z jejich života jsou však autorovou fikcí.

Na co se můžete těšit zítra?

20. 3. v 9.30 hod.

O perníkové chaloupce aneb Jenom jako
hraje Akademie umění a kultury v Třešti

ZRUŠENO

20. 3. v 19.30 hod.

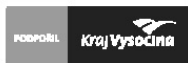
Vrány

přestávka: **Sůl a tabák** (3. monolog z Třikrát do černého)
hraje DS Jana Lišky při TJ Sokol Třešť – Třeštidla

Sponzoři a partneři Třešťského divadelního jara 2023

Město Třešť

Panský dvůr Telč

Mediační partneři:

Partneři festivalu:

Vydalo: Město Třešť / **Redaktor:** Vladimír „Altán“ Mátl / **Redakce a tisk:** TIC Třešť
Foto: archiv souborů a Města Třešť / **Sazba a grafika:** Michaela Padrtová